

Justis- og beredskapsdepartementet
postmottak@jd.dep.no

Arkivnummer
013

Vår referanse
133/21

Vår dato
05.01.2021

Høringsuttalelse til forslag til endringer i tvisteloven mv.

Vi viser til høringsbrev av 07.10.20.

Vi kommenterer kun de spørsmålene vi mener er mest relevante for jordskifterettene, det vil si forslagets kapittel 3 rettsmekling, 8 sakskostnadsbegrensning og 9 adgang til å nekte anke fremmet.

Rettsmekling

Jordskifterettens hjemmel for rettsmekling framgår av jordskifteloven § 6-18, der det vises til at tvisteloven kapittel 8 II gjelder «så langt det høver for rettsmekling i tvist om grenser, eigedsrett, rettar og anna for jordskifterettene». Vi legger derfor til grunn at de foreslåtte endringene i tvisteloven § 8-3 også vil gjelde for jordskifterettene.

Vi slutter oss til forslaget om at rettsmekling i rettsfastsettende saker etter jordskifteloven kapittel 4 kan beslutes selv om partene ikke samtykker.

Vi er usikre på om det legges opp til en form for sanksjonsmulighet for parter som ikke møter til tvungen rettsmekling. Etter vårt syn bør det være regler om sanksjoner for parter som ikke møter. Det vil trolig føre for langt å gjøre reglene om fravær fullt ut gjeldende, men det kunne kanskje vært en tanke at parter som uteblir uten gyldig fravær kan pålegges å dekke motpartens kostnader i anledning meklingen. Vi anser det som lite heldig at det innføres en plikt til rettsmekling uten at det følger med konsekvenser for parter som ikke overholder plikten.

Vi er for øvrig enige i de vurderingskriteriene som forslaget tar opp i forbindelse med beslutning om rettsmekling. Det bør være dommerens egen vurdering av sakens egnethet som er førende for spørsmålet om rettsmekling skal gjennomføres og betydningen av partenes syn bør tones ned. Vi antar en grundig vurdering av egnethet, etter kriteriene, vil luke ut hoveddelen av saker der mekling ikke vil føre fram.

Vi har ikke sterke meninger om rettsmekling skal fastsettes som hovedregel, eller om rettsmekling gjennomføres dersom retten beslutter det. Vi ser imidlertid at en hovedregel om at rettsmekling skal forsøkes kan ha en pedagogisk effekt som kan få betydning for innstillingen og meklingsviljen hos parter som er skeptiske til rettsmekling, sammenlignet med situasjonen hvor partene etter gjeldende rett kan tenkes å oppleve at reglene gir rom for stor valgfrihet.

AKERSHUS OG OSLO
JORDSKIFTERETT

Vi mener anledningen til «rettsmekling» bør utvides til også å omfatte rettsendrende saker etter jordskifteloven kapittel 3. Det vises i den forbindelse til at Domstolkommisjonen i tilknytning til utarbeidelse av NOU 2020:11 mottok en utredning som gjelder jordskifterettens saksbehandlingsregler. I utredningen kapittel 6.3 – 6.7 foreslås innføring av en egen meklingsform i rettsendrende saker kalt jordskiftemekling. Spørsmål om blant annet hvordan vilkårene for jordskifte i jordskifteloven §§ 3-2, 3-3, 3-17 og 3-18 skal ivaretas blir drøftet. Det er en del uavklarte spørsmål ved en slik meklingsform som vi imøteser en nærmere utredning av.

Sakskostnadsbegrensning

Vi slutter oss til forslaget om at beløpsgrensen i jordskifteloven § 7-9 heves til kr 250 000,-, da dette harmoniserer reglene i tvisteloven og jordskifteloven.

Adgang til å nekte anke fremmet

Vi mener det må vurderes nøye om det skal innføres ytterligere silingsadgang for anker over saker for jordskifteretten. I motsetning til behandling av sivile saker i de alminnelige domstoler er ikke sakene for jordskifteretten foranlediget av behandling i forliksrådet. Partene risikerer derfor i større grad enn ved behandling i de alminnelige domstolene å miste retten til overprøving.

Vi minner om at økt verdigrense til kr 250 000,- allerede medfører en betydelig innstramming, da mange av tvistene jordskifteretten behandler har lavere økonomisk verdi enn grensen. Vi mener konsekvensen av økt verdigrense, for tallet på anker, bør undersøkes før det eventuelt lages regler for ytterligere innstramminger.

Med hilsen

Akershus og Oslo jordskifterett

Øystein Jakob Bjerva
jordskifterettsleder